

הריטוריקה במאמרים הצבאיים של רון בן ישי (המבנה והתפקיד)

سجى ثائر جاسم*

طالبة الماجستير - كلية اللغات / جامعة بغداد / قسم اللغة العبرية
Saja.thaer1210a@colang.uobaghdad.edu.iq

م.د. زينة اياد قاسم الوردي**

مدرس - جامعة بغداد - كلية اللغات - قسم اللغة العبرية
zenaalwardy@colang.uobaghdad.edu.iq

-תקציר-

הרטוריקה היא אמנות הכותב כדי לשכנע את הקהל בכל תחום נתון, וזה מדגים את היכולת של הכותב לעורר את רגשות או תשומת לבו של הקהל שלו או למסור לו ידע. הכותב משתמש באמצעים שונים להצגת מטרותיו השונות המוצגות כתפקידים רטוריים.

במחקר זה אנחנו שופכים אור על התפקידים הרטוריים במאמרים של (רון בן ישי), שהוא כתב צבאי השתתף במלחמות רבות והיה עד לאירועים רבים, והוא מעביר במאמריו את כל האירועים בצורה ישירה, ומשתמש ברטוריקה שלו להבהרת את דעותיו כפי שמוצג במאמרים שלו. המטרות האלה מתגשמות באמצעות אלמנטים רטוריים שהם המרכיבים החיוניים בכל מאמר, והם אמצעים לשוניים שיש להם השפעה על הקורא.

במחקר זה נדון בתפקידים הרטוריים הללו שבהן משתמש הכותב הצבאי רון בן ישי במאמריו השונים, כל תפקיד מגדירים אותו לפי חשיבותו במאמר, והם: (השכנוע, האירוניה, האזהרה, האיום, הפקודה, הוויתור, הבעת ספק, הבעת הסתייגות, וההאשמה), אנחנו מתחילים בשכנוע שהוא הראשי מבין התפקידים הרטוריים, אחר כך נדון בתפקידים האחרים שמשמש בהם הכותב שלנו, כל אחד מהתפקידים מתאפיין במילים ומבנים לשוניים שהם נחשבים כמודאליים להצגת התפקיד הזה או האחר במאמריו.

מילות המפתח: רון בן ישי- מאמר צבאי- תפקידים רטוריים- מבנים מודאליים.

תאריך الاستلام: 2022/3/12
תאריך قبول البحث: 2022/4/21
תאריך النشر: 2023/6/30

- **חשיבות המחקר:** חשיבותו של מחקר זה נובעת מעניינו בהצגת תיאור מלא, ככל האפשר, לתפקידים הריטוריים הנפוצים במאמריו של הכתב הצבאי רון בן ישי, הצגת התפקידים האלה תהייה דרך הבחנת המבנים הלשוניים המתאפיינים בכל תפקיד ריטורי.
- **מטרת המחקר:** מטרתו של מחקר זה היא לעמוד על המבנים הלשוניים שמשמש בהם הכתב הצבאי רון בן ישי, ודרכי הופעתם במאמרים שלו, ומעמדם כאמצעים ריטוריים להצגת מטורותיו, ושפיכת האור על התפקידים הריטוריים שהם מיוצגים מתוך המבנים הלשוניים האלה.
- **שיטת המחקר:** במחקר זה השתמשנו בשיטה האנלטיה הדסקרפטיבית להצגת התפקידים הריטוריים הנפוצים ביותר במאמריו של רון בן ישי לפי הופעתם בקובץ המאמרים הנבחרים בקורבוס שלנו באתר (ynet) בעתון ידיעות אחרונות משנת (2018-2022).
- **השערת המחקר:** במאמרים של רון בן ישי הוא מנסה לשכנע את הקורא ברעיון מסוים, או להעביר לו מסר מסוים או מידע בנושא כלשהו, או הצגת עמדה בסוגיה שנויה במחלוקת, ...וכו". במחקר זה אנו משערים כי ניתן לאפיין את כל המבנים הלשוניים המודאליים, שמשמש בהם רון בן ישי במאמריו הצבאיים, להבחין כל תפקיד ריטורי במיוחד.

- מבוא:

הכתב רון בן ישי הוא יליד ירושלים. בשנת 1943, ושלוש שנים לאחר הולדתו איבד את אביו שלחם במלחמת 1948. את הבירה ירושלים עזב בן ישי לטובת לימודים בפנימייה הצבאית בחיפה, אותם סיים בשנת 1961. הוא התגייס לחטיבת הצנחנים כלוחם. בהמשך הוא יצא לקורס מ"כים, ולאחר מכן לקורס קציני ח"יר. רון שימש כמ"מ בחטיבת הצנחנים, פיקד בחטיבת גולני, והשתחרר לאחר תפקידו כמ"פ. הוא שירת במילואים כמפקדת מחלקת "הנשר השחור" של חטיבת הצנחנים. עם מרוץ השנים הגיע לדרגת סגן אלוף, ומונה לראש מערך איסוף המודיעין בעוצבת האש. הוא בוגר האוניברסיטה הישראלית, ומחזיק בתואר ראשון בכלכלה ובגיאוגרפיה.

בן ישי החל את הקריירה העיתונאית שלו בשנת 1966, ככתב כלכלי ב"קול ישראל", שם המשיך לאחר מלחמת ששת הימים ככתב צבאי וכעורך תכניות אקטואליה. הוא חזר במלחמת יום הכיפורים ונלווה ככתב צבאי לכוחות צה"ל בסיני. מונה לשליח עיתון "ידיעות אחרונות" בווינגטון, וחזר לתפקיד הכתב הצבאי של הטלוויזיה הישראלית בשנית. כיהן כמפקד גלי צה"ל. בהמשך התמנה לפרשן ענייני הביטחון, ולכתב למשימות מיוחדות של "ידיעות אחרונות". עוד עבד בן ישי ככתב בשבועון "טיים", ככתב לאירועים בטחוניים בינלאומיים בערוץ 1, במשך הרבה בן ישי לסקר אירועים ועימותים מכל רחבי העולם, בקו האש. עבודתו העיתונאית בכלל וזו העיתונאית-צבאית בפרט, זיכו אותו בצל"ש הרמטכ"ל, ובפרסי עיתונות. עברו המפואר כעיתונאי הקנה לו את

מעמדו ככתב ופרשן מוערך בארץ, וכיום הוא מתפקד ככתב ופרשן בכיר ב"דיעות אחרונות" ובערוץ 1, וכמראה לתקשורת ועיתונות באוניברסיטת תל אביב [martzim.co.il].

הרטוריקה היא אמנות השפה כדי לשכנע את הקהל בכל תחום נתון, וזה מדגים את היכולת של הכותב להבין את תפקיד הקהל ואת תגובותיו. יתר על כן, אסטרטגיה זו משתמשת וכרוכה במיומנויות של ניתוח והערכה לטקסטים רק להבין את הטקסטים האלה, במילים אחרות, הרטוריקה אינה מספקת שיטות תיקון בכתיבה, אלא היא נותנת לכותב כלי מועיל ליצירת המשפטים, ולבנות המשמעויות בצורה יעילה [Suryani, I. & others, 2013:30].

הסגנון הרטורי הופך לתופעה רווחת בכתיבת המאמרים, הוא תופס תפקיד בתחומים רבים; יש מאמרים משכנעים, מאמרי מערכת בעיתונים, טקסטים סיפוריים, והומור. החוקרים מתמקדים בחקר הז'אנרים הללו, שנכתבו לפי סגנון רטורי. הם גם שמים לב למאמרי מחקר בנושאים שונים כמו מדעי הרפואה, מדעי המחשב, ביוכימיה, כימיה ומשפטים. השימוש בסגנון זה אינו לשווא, חוקרים וסופרים שואפים להציג את הנושא שלהם בבהירות. התאמת סגנון הרטוריקה מציגה את המשמעות או הטיעונים הנסתרים לנושא ספציפי. רטוריקה מוגדרת כדרך להרשים את הקהל, הקורא או המאזין על ידי שימוש בכללים יעילים ומתאימים לשימוש בשפה, הכללים הנבחרים האלה צריכים להתמקד בשימוש במילים ובבניית המשפטים, יתר מכך, הרטוריקה נחשבת ככלי שכנוע, וזהו הכלי המרכזי לבנות את מטרותיהם המתבטאים באמצעות הטקסטים שלהם [Rochma A.f. & others, 2020: 304-305].

- תפקידים רטוריים במאמרים :

ההתנהגות הלשונית היא תכנון מונע באמצעות מטרה: המוען מדבר מבע מסוים כדי להשיג מטרה תקשורתית, בעוד שאיפתו של הנמען היא להסיק את המטרה הזו מתוך הדפוס הלשון כאשר המוען מדבר, הוא למעשה, מציין לדבר משהו: הצהרה, ציווי, הודות או התנצלות, הזמנה, הזהרה או בקשה וכדומה. (נור פאדל עבד, ר'זוואן מגיד רשיד, 2022:405).

באופן כללי ביותר אפשר לקבוע את מטרותיו של טקסט על קו הרצף ששני קטבים הם מסירת מידע ושכנוע לפעולה. כדי למסור מידע בצורה יעילה חשוב להסביר היטב, להציג את הדברים בבהירות ובארגון הולם. כדי לשכנע אדם לפעול, כמו גם כדי לשכנע אדם לשנות את עמדותיו, לא תמיד די בניסוח בהיר ובארגון טוב. נחוצים אמצעים רטוריים המסייעים להשגת מטרה זו. מרבית האמצעים הרטוריים המוכרים והבולטים משמשים אפוא בטקסטים מגמתיים שמטרתם שכנוע במקביל לקו הרצף של המטרות אפשר לדבר על קו רצף של הלשון ההולמת את המטרות: לשון ייצוגית ולשון ריגושית. בלשון הייצוגית הנמען והמוען אינם מובלטים בגלוי, המילים והביטויים אינם טעונים, ויש שימוש בתבניות לוגיות ובקשרים לוגיים (הכללה ופירוט, מיון ודירוג וכיו"ב). הלשון הריגושית מרבה להשתמש בגוף ראשון ושני להבלטת המוען והנמען, במילים טעונות ומעצימות, בדימויים ובמטפורות ובהאנשות

וכיו"ב (לשון ציורית), בחזרות היוצרות ריתמוס וכדומה. צפוי שטקסט שמטרתו מסירת מידע ייכתב בלשון ייצוגית, ואילו טקסט שמטרתו שכנוע ייכתב בלשון ריגושית. ואולם לעתים הכותב שמטרתו לשכנע מגייס את הלשון הייצוגית כדי לשוות לטקסט אופי עובדתי ובכך להשפיע על הקוראים לקבל את דבריו. כך גם הכותב שמטרתו למסור מידע יכול לנקוט לשון ריגושית, כגון לשון ציורית, כדי לייעל את העברת המידע. [רונית גדיש, ואחרים, 2002:1-2].

פונקציות רטוריות מוגדרות כאסטרטגיה של דיבור על נושא ספציפי באמצעות ארגון מילים ומשפטים כדי להציג את המידע בצורה יעילה בכל סוגי הטקסטים, אפילו בטקסטים המדעיים, הפונקציות הרטוריות מוצגות בהגדרה, בתיאור, בסיווג, בהוראה וביחסים חזותיים-מילוליים. פונקציות אלו מספקות הקשר מועיל לקורא להבין את התוכן של הטקסטים. המטרה של כל קורא היא להבין את המשמעות לכל מילה בטקסט כדי להגיע לכל המשמעויות הכללות בטקסט.

בנוסף לזה, לפעמים משתמשים ברטוריקה ליצירת תכונה ספציפית, שנקראת לכידות שיה. תכונה זו שופכת אור על היחסים בין המשפטים בתוך הטקסט [Zhang, Q., 2021:92].

פונקציות רטוריות מתגשמות באמצעות אלמנטים רטוריים שהם המרכיבים החיוניים במאמר, והם אמצעים לשוניים שיש להם השפעה על הקורא. היכולת להשתמש בהם נחשבת כמיומנות רגשית לתת תמונה דמיונית באמצעות ביטויים ספציפיים. האמצעים האלה דורשים שליטה בשימוש במילים ושליטה ברעיונות. כל אמצע הוא נבדל ויש לו את התפקיד המיוחד שלו: למשל, אנפורה להתמקדות, דימוי ומטאפורה להסבר, ..וכו". ברור שהמטרתו של כל כותב מן השימוש באמצעים האלה, אינה רק לקשט את הטקסט שלו, אלה הוא משתמש בהם כדי לארגן את הטקסט שלו, ולהדגיש על הרעיונות, וגם להעניק תחושת היופי למילים של הטקסט [Harris, R., 2008:3-4], ובוזה הוא מקל את תהליך הוויכוח והשכנוע. לאמצעים האלה יש כוח להשפיע על דעתו של הקורא לגבי הנושאים. והם מסווגים לארבע קטגוריות לפי מטרת השימוש בהם.

– הראשון הוא: לוגוס (Logos) – המניע הרציונלי, השימוש בעובדות, נתונים ומספרים ייצרו אצל המשתמש תחושת ביטחון וישכנעו אותו שהוא יודע על מה שאתם מדברים, לוגוס; הוא מיושם כדי לשכנע את הקורא באמצעות סיבות שכליות שייעודן להוכיח את טענת הנואם או לעורר רושם שהטענה הוכחה.

– פאתוס (Pathos) – המניע הרגשי: יצירת רגש נכון אצל המשתמש בו, אסטרטגייה זו עשויה להשפיע על מנגנון קבלת ההחלטות של המשתמש ולגרום לו לבצע את הפעולה שאליה כיוון. בפאתוס הכותב מנסה לעורר תחושה ורגש אצל הקורא, ומטרתו היא ההשפעה עליו, ולשנות את דעתו. טיעונים רגשיים שמטרתם לעורר אצל המאזינים מצב רוח מסוים. מחקר זה יעסוק בסוג האחרון.

– הקטגוריה השלישית היא אתוס (ethos): אתוס – הוא כל עיקרון המכוון בחירה מסוימת, מתייחס לנושא האמון. בבסיס כל שכנוע של אדם אחר עומדת מערכת יחסים המושתתת על האמון, הוא מדגים את הדובר כמקור

אמין לדבר על נושא ספציפי, הכותב מסופק כשופט משכנע בגלל ניסיונו בנושא זה, במלים אחרים טיעונים שמקורם באישיותו של הנואם המעידים על כך שהדובר ראוי לאמון.

- האסטרטגיה או הקטגוריה האחרונה היא קאירוס (Kairos): והיא מסמלת על "תפיסת הרגע", לתפוס את הרגע הנכון, זאת אומרת, לנקוט בפעולות בזמן הנכון של אירועים כדי לשכנע את הקורא [Somers, jeffrey, 2019]. [אריסטו, 2002: 23-26].

רון השתמש באסטרטגיית הלוגוס במאמר שלו (רטוריקה עוינת לפני בחירות עלולה להוביל להסלמה מיותרת) כדי לשכנע את הקורא באמצעות סיבות. בחלק זה הוא מצדיק את פעולות חמאס לחפירת מנהרות, באמצעות הצדקה זו הוא שואף לתת סיבה להבהיר את התוצאה של כל פעולה ותגובה בסכסוך.

" עמדה זו, שהומלצה על ידי צה"ל, השב"כ והמטה לביטחון לאומי, אומצה על ידי מועצת השרים. לכן, למרות שחמאס מסלימה כל הזמן פרובוקציות (הסתננות) על הגדר וממשיכה לחפור מנהרות, הוחלט מספר פעמים לאחרונה להימנע מהמהלכים והצעדים הצבאיים ה"יקרים" שצה"ל כבר תכנן ומוכן "

כלי נוסף, שרון השתמש בו הוא האתוס ברור באותו מאמר. הוא מגדיר את עצמו כמקור אמין לניתוח המצב בין פלסטין וישראל. יתרה מכך, הוא מדבר על כל קבוצה או ארגון המעורבים בסכסוך הזה. במאמר זה הוא מנתח את המצב משני הצדדים של הסכסוך. מנסה לספק את ההשלכות של פעולות צבאיות ומחסום הפרדה על ידי הניסיון שלו.

"- צה"ל יצטרך לגייס מילואים, לפתוח בפעולות צבאיות, להיפטר ממאגרי תחמושת וחלקי חילוף וכו'. כל זה יכול לעלות מיליארדי שקלים. מלבד זאת, במצב הנוכחי העבודות להקמת מכשול ההפרדה בגבול רצועת עזה נמשכות ללא הפרעה - וסביר להניח שכאשר החומה תושלם תוך חצי שנה היא גם תיתן מענה טוב לבעיה. של מנהרות התקפיות. "

(רון בן ישי: 16.10.18)

בעוד שבמאמר שלו (חמאס מהמר על אי כניסת ישראל לעזה) הוא משתמש בכלי נוסף לעורר את התרגשותם של הקוראים, ומטרתו להשפיע על דעתו שהיא פאתוס. הוא מתאר את שני הצדדים של הסכסוך כשהם מודעים ודואגים לחיי האזרח. בחלק זה הזכיר את תקיפת חמאס וצה"ל זה לזה, והתמקדות במודעותם להתרחקות מאזרחים באמצעות ירי בשטחים פתוחים כדי לא לפגוע באיש.

"יש להדגיש בהקשר זה שצה"ל וחמאס נזהרים שלא לגרום לנפגעים, כל צד מהצד השני, ולכן צה"ל תקף בלילה וחמאס הגיב בלילה ורוב הירי היה בשטחים פתוחים. מתוך הרקטות ששוגרו רק חמש או שש כוונו לעבר אזורים מיושבים".

(רון בן ישי : 20.06.18)

דוגמה נוספת מאותו מאמר היא:

"מתקפת העפיונים, בעידוד הזרוע הצבאית של חמאס, היוותה נחמה קטנה לחמאס ולג'יהאד האסלאמי, אם כי הנזק שנגרם בפועל הוא קטן יחסית וניתן לספוג על ידי ישראל."

(רון בן ישי : 20.06.18)

רון ביקש להדגיש את רעיון הנחמה של תגובה ספציפית שעשה חמאס. הוא מבהיר כי התנהגות זו של חמאס אינה אקראית או חסרת סיבה, גם אם הפעולה אינה פוגעת בישראל, אלא היא מתייחסת לחמאס והקבוצות האיסלמיות. רון מציג את רעיונותיו בתחושת הזדהות רבה; הוא מנסה לשכנע את הקוראים ולהציג את רעיונותיו בכללים רגשיים ומשכנעים.

רון כתב מאמר בשנת 2022 שכותרתו (ירידת ההרתעה בארה"ב וזה פוגע בנו בשנה הראשונה של ביידן), שבו הוא תפס את הרגע לדבר על ההשפעות והתרומה של ביידן, במאמר הזה הוא משתמש באסטרטגייה שנקראת קאירוס :

"שנה עברה מאז נכנס ביידן לבית הלבן, וכוחה של מעצמת נחלש. המדיניות שמעדיפה דיפלומטיה ושוללת שימוש בכוח צבאי מערערת את מעמדה של ארה"ב ומרתיעה אותה, ישראל היא בין הקורבנות הישירים, ובוושינגטון חוששים שירושלים תגרור אותם למלחמה עם איראן, והממשלה הבינה כי יש לשנות את האסטרטגייה" (רון בן ישי|21.01.22)

מגוון האמצעים כרוך במגוון המטרות, לנדאו (1988) כותבת כי הרטוריקה לגווניה מרכזת בתוכה את רוב האמצעים הלשוניים (אם לא את כולם), בעקבות אריסטו היא מחלקת את העיסוק הבלשני ברטוריקה לשני תחומים מרכזיים :

- 1- רטוריקה סגנונית/ריגושית, הפונה אל הרגש, וכוללת אמצעי שכנוע מתחום המילון, הסמאנטיקה, והתחביר.
- 2- רטוריקה טיעונית, הפונה אל ההיגיון, וכוללת אמצעי שכנוע לוגיים ופסבדו-לוגיים, שמרביתם מתחום חקר השיח. [רונית גדיש, ואחרים, 2002:440]

לפי לנדאו: המאפיין העיקרי של הרטוריקה הסגנונית הוא שהיא בדרך-כלל אינה מעלה טענות אלא מעניקה לטקסט אופי סגנוני-ריגושי כלשהו, וגורמת לנמען הנאה מדרך ההבעה הלשונית. בעוד שתכליתה של הרטוריקה הטיעונית היא להעלות טענות באמצעים הפונים בעיקרם אל ההיגיון ולא אל הרגש (מובן שחלוקה זו אינה מוחלטת, ויש אמצעים רטוריים, הכוללים בתוכם את שני הדברים גם יחד). הבדל נוסף בין הרטוריקה הריגושית לרטוריקה הטיעונית הוא שהרטוריקה הריגושית בודקת בעיקר מילים וצירופיהן, ואילו הרטוריקה הטיעונית בודקת משפטים ויחידות הגדולות מן המשפט. [רונית גדיש, ואחרים, 2002:440]

אנחנו יכולים להציג את המטרות האלה כתפקידים של הריטוריקה על פי חשובותיהם במאמרים הצבאיים של רון בן ישי .

1_ השכנוע:

תקופת השכנוע התחלה במחקריהם של החוקרים במשך יותר מאלפיים שנה. השכנוע הוא תופעה חברתית; והוא תהליך דורש לכמה גורמים ומרכיבים ספציפיים להשלים אותו, כמו גורמים חברתיים וקהל. ועל כך, הצלחת השכנוע משתלבת ביישותם של גורמים רבים; יכולתו של המשכנע לנהל את הפונקציות הבין-אישיות, והרעיוניות. שהאי תלויה ביכולתו להפעיל את דעתו, או כדי להשפיע על דעת הנמען ולהשיג את מטרת התקשורת. תפקידו של המשכנע הוא ליישם את מחשבותיו בצורה מילולית. [Pelclová Jana & Lu, w.-lun, 2018:1-5]

השכנוע הוא אחד האמצעים להגשמת השאיפה האנושית להשפיע על העולם, שאיפה שימיה כימי החברה האנושית. צור מגדיר את השכנוע, כהפעלת גירויי השפעה במטרה ליצור, לחזק, לשנות או למחוק אמונות, עמדות או שאיפות ובאמצעותם להשפיע על התנהגות. מדובר במעשה אמנות של ריכוז אמצעי ההשפעה, מיקודם והתאמתם לקהל היעד המונע להאמין להם או להתנהג על פיהם. הבולט במעשי השכנוע הוא רטוריקה הפונה באמצעות דיבור אל חושי השמיעה והראייה וגם אל רגשות. [חגית מסיקה כהן 2015: 14].

השכנוע נחשב לתפקיד הראשי לכל התפקידים הרטוריים האחרים, הריטוריקה לפי אריסטו, היא אמנות השכנוע – היא הכושר לגלות את כל האמצעים האפשריים לשכנע בכל נושא שהוא. הרטוריקה שמה לה למטרה ללמוד לשכנע, הן בדרך הרגש והן בדרך ההיגיון. ולריטוריקה תפקיד מרכזי בתהליך השכנוע, כאשר שכנוע משמעו הבאה לשינוי עמדות או לשינוי התנהגות מצד הנמען אם עמדותיו ההתחלתיות היו שונות מאלה של המוען, סוכן ההשפעה, אריסטו הבחין בכמה מצבים של שכנוע. אפשר לשכנע את קהל היעד על ידי פנייה אל ההיגיון באמצעים לוגיים, המוען רוצה לשכנע בהכרת האמת שבטיעונו באמצעות השכל, ואפשר לשכנע גם על ידי פנייה אל הרגש באמצעים רטוריים סגנוניים. הרטוריקה שמה לה למטרה ללמוד לשכנע, הן בדרך הרגש והן בדרך ההיגיון. השכנוע מתבסס על הרטוריקה ביציגת דעות ועמדות במטרה להשפיע, השכנוע הוא במהותו סובייקטיבי וגם ההוכחה היא חלק מטקטיקת השכנוע. [ד"ר יוסי בר, 2-1].

חוקרי הרטוריקה מבחינים בין שני מצבים של שכנוע: השכנוע (convincing) המתבסס על פנייה אל ההיגיון באמצעים לוגיים שונים; והשידול (persuasion) המתבסס על פנייה אל הרגש באמצעים שונים. לנדאו (1988) מציינת כי ההבדל בין השכנוע לשידול מתבטא, בין היתר, בכך שבשכנוע, המוען מעוניין לשכנע באמת שבטיעונו, כפי שהיא נקבעת על-ידי השכל, ואילו בשידול המוען מעוניין בהסכמת קהל השומעים לעמדתו. [רונית גדיש, ואחרים, 2002:440]

השכנוע בטקסטים מתגשם בדרכים רבים ושונים, אנחנו כאן מנסים לייצג כמה מהאמצעים המודיאליים אצל רון בן ישי כמו שהוא משתמש בהם להצגת תפקיד השכנוע במאמרים שלו, מהם:

1 - השימוש בסיבה ותוצאה (בשל, בגלל, מחמת, מפאת, בזכות...).

"שלושת הכטב"מים שיורטו מעל הים התיכון נשלחו כדי לצלם את האסדה בגלל שחיזבאללה רצה לחבל במו"מ על המים הכלכליים, ולהביך תוך כדי כך את ישראל."
(רון בן ישי|02.07.22)

בדוגמה זו רון בן ישי השתמש בשיטת הסיבה והתוצאה כדי לשכנע את הקורא שחזבאללה הוא מי שרצה את החבל במו"מ להביך את ישראל.

2 - נתונים מספריים (נתונים מספריים דקדוק, נתונים מספריים נרדפות וניגודים).

"לדוגמה, המתקפה של מל"טים איראניים על מתקני זיקוק נפט בסעודיה בספטמבר 2019, למשל, שיתקה למשך כמה שבועות חצי מתעשיית זיקוק הנפט הסעודי."
(רון בן ישי:15.03.22).

לרון יש יכולת מוצלחת לשכנע את הקהל בגלל גורמים רבים; יש לו את המיומנות להשפיע על דעתם של אנשים ולהשיג את מטרת המאמרים שלו באמצעות כללים רבים. הוא משחק במחשבה של הקורא על ידי מתן דוגמאות, שיש בהן נתונים מספריים. ואותה תופעה גם יש בדוגמה הבאה:

"הסיוע הצבאי השנתי של 3.2 מיליארד דולר שממשל אובמה החליט ב-2018 להעניק לישראל במשך עשור נותר קריטי לישראל."
(רון בן ישי|21.01.22),

3 - גוף מדבר, גוף מדברים (אני, אנחנו).

"גם לבני שכבת הביניים אני מציע להתגייס להתמודדות פעילה ויזומה עם המצב. מניסיוני, במצבים שכוללים מרכיב כבד של חוסר ודאות, המאמצים היצירתיים לחלץ את עצמי ואת הקרובים לי מהסכנה הם אמצעי ההתמודדות היעילים ביותר."

(רון בן ישי | 19.03.20)

4 - ביטוי ודאות: (ללא ספק, בוודאי, בהחלט, באופן ברור, קל לראות... ועוד).

" המחלוקת ללא ספק עניינית ונוגעת לשאלה מהותית - מה ירתיע יותר את האיראנים בטווח הקצר ובטווח הארוך? אבל יש כאן גם מאבק על משאבים וגם - איך לא - עניין של כבוד ויוקרה אישיים."

(רון בן ישי|03.21.04)

2_ האירוניה:

האירוניה פירושה לומר דבר אחד ולהתכוון לדבר אחר, להשתמש במילים ובמשפטים המבטאים ההפך ממובנה הנכון. המצב הוא אירוניה, כאשר מה שרצוי ומה שמצוי הנם הפוכים. כלומר, האירוניה היא אמירת נגד מה שאתה רוצה לעשות, או אינה דורשה טקניקה אחרת פרט להצגת ההפך, האירוניה מופיעה בצורת ניגוג סמנטי או סותרת הכוונה, שכך היא מבוססת על עיקרון הסתירה והניגוד, בין שתי משמעויות של הדיבור (א.מ.ד. ר.ח.י.م.د. راضي عبد, زهور نجدت عبد الستار, 2022, 325).

האירוניה מובעת בטקסט בדרכים שונות. אנו משתמשים במילים, במשפטים ואף בסימנים (מרכאות) לבטע ההפך מהמשמעות המילונית. מטרתה של האירוניה להבחין בין מה שנראה או נדמה כאמת לבין אמת ממשית. יש לשים לב שבניגוד למטפורה, באירוניה בדרך כלל הכוונה היא ההפך המוחלט של האמת אשר בא בהיבט השלילי. [עמנואל אלון, ואחרים, 2006: 58]

השפה מציינת שני סוגים: שפה מילולית ושפה פיגורטיבית. השפה הפיגורטיבית משתמשת באמצעים הלשוניים, מטפורה, אנלוגיה, עמימות, אירוניה ואחרים, כדי להציג את מטרתה. המטרה מסוג זה היא להפוך את המשמעות כאתגר ליותר מסתם לתת מידע. כל אמצעי מספק את ההקשר עם נוהל, או אפקט שונים, לדוגמה, דמיון עשוי להצביע על אירוניה. למעשה, המשמעות של אותם אמצעים היא לפרש את המשמעות מעבר למילים מילוליות. יתרה מכך, השפה הפיגורטיבית מתעקשת על היכולת להסיק מידע מעבר לסמנטיקה. זה לא נשכר למטרות תקשורתיות בלבד, זה משרת את היצירתיות של האדם ליצור ולהבין צורות שונות. היכולת להבדיל בין שפה מילולית לפיגורטיבית נדרשת בלשון. אמנם, המאמצים הקוגניטיביים בשפה הפיגורטיבית גדולים יותר מהמאמץ בפירוש שפה מילולית, אך שניהם דורשים הבנה של רצפים של מילים בעלות משמעות סמנטית [Reyes, A.P., 2012: 1-18].

דרך נוספת לתאר אירוניה היא כסוג של שלילה עקיפה, שעל מנת להבינה יש לפענח גם את המשמעות מילולית הישירה וגם את המשמעות המרומזת העקיפה [יוליה ארד, 2006: 9]. ניסיונות רבים החלו ללמוד את הפרדוקס של תורת האירוניה של דן ספרבר ודירדר וילסון, המציגים את התיאוריה שלהם בתחילת שנות השמונים. לפי תיאוריה זו, אמירות אירוניות מכוונות להציג את המשמעות או התכנים בצורה מגוחכת. [Krikmann, A., 2006: 45] באופן מסורתי, ההגדרה של מונח זה הופצה כדמות דיבור שפירושה בעבר היה ההפך מהמילים המילוליות. הגדרה נוספת מופיעה על ידי גריס, ההגדרה מציגה את המכשיר הזה כמשמעות שיחה, המספקת איכות גבוהה של משפט. שתי הגדרות אלו זכו לביקורת על כך שהן מוגבלות לפונקציות ספציפיות. [Shively, R.L., 2008: 103].

בשפה משתמשים באירוניה כדי לספק סרקזם, גם תופעת הסרקזם נכללה בתוך אירוניה מילולית, (בארבי) רואה בסרקזם סוג של אירוניה תוקפנית, ועל כן בוטה ובולטת במיוחד, המכוונת כלפי מישוהו באופן אישי. בגלל אופיו הגלוי, הוא בנוי פחות על רקע משותף בהשוואה למקרים של אירוניה מעודנת יותר, והקורבן במקרה תמיד מושא הסרקזם ולא בעליו. סרקזם, אם כן, הוא אירוניה הטומנת בחובה ביקורת חריפה עם פוטנציאל גדול לפגיעה בכבוד.

אכן, האירוניה נושאת משמעות של נימוס ותכונות של חוסר נימוס ויש לה סוגים רבים ושונים, המספקים דרגות שונות של פוגענות לנמען. סוגים אלו הם: אירוניה משעשעת, אירוניה לא סרקסטית, סרקזם אירוני, סרקזם לא אירוני. יתר על כן, אירוניה חיובית ושלילית הן תת-קטגוריות של אירוניה. האירוניה השלילית מרמזת על קביעות המספקות הערכה חיובית ברמת המשפט ומרמזת על ביקורת. כשהאדם רוצה להגיד שהוא לא אוהב את השמלה ואומר באירוניה 'איזו שמלה מקסימה' במקום להגיד שמלה לא יפה. בעוד שהאירוניה החיובית מנוגדת לשלילית בתפקודה והיא פחות שכיחה מאירוניה השלילית. בנוסף, אירוניה חיובית נחשבת למסוכנת יותר מבחינה חברתית [Tselika, A., 2015: 91-93].

האירוניה מתגשמת מתוך מבנים רטוריים מודאליים רבים כמו למשל:

1- לשון פגריטבית בכל סוגיה. כמו שרואים במאמרו של בן ישי:

"אבל האמת היא שממשל ביידן הוא **ברווז צולע** פוליטי בתוך ארה"ב ובזירת ההרתעה הבינלאומית שמייצרת

ארה"ב, גם מול אויביה של ישראל, הולך ומתפוגג"

(רון בן ישי|21.01.22)

רון תיאר את הממשל של ביידן כברווז צולע, הדרך שלו כדי להביע על האירוניה כאן היא לבקר את

הממשל הזה על ידי שימוש בביטוי המיטפורי ברווז צולע כדרך ללעג על התנהגותו ומעשיו של בידן.

2- החזרה יכולה לבוא גם בצורה של שאלה המטילה ספק בקביעה הרצינית של הדמות שלועגים לה. [עמנואל אלון, ואחרים, 2006: 58].

"כמו שנאמר בשיר על אנשי הדממה - "איש לא ראה, איש לא שמע, האם היו פה אנשי הדממה".

(רון בן ישי|12.03.21).

3- המרכאות הן אמצעי טכני להבעת אירוניה המרכאות משמשות בדרך מציטוט מפי אומרו " מטרותן היא לתת

תחושה של אמינות ודיוק לדעת ויצמן, המרכאות ממלאות פונקציה זו כאשר מצטרפים אליהן אמצעי לשוניים

נוספים. פועל אמירה המבע במרכאות הוא מנע שלם. אך כאשר חלק מהאמור לעיל או כולן אינן מתקיים, יש

אפשרות שהמרכאות תבענה פונקציה שונה, [עמנואל אלון, ואחרים, 2006: 58].

"לספקנות זו יש שתי סיבות: האחת היא ההיבריס (יוהרה) שמפגינים מנהיגי חמאס והג'יהאד האיסלאמי, שאומרים בכל הזדמנות בימימה האחרונה שהם "לימדו לקח" את מדינת ישראל. אם הפצצות חיל האוויר הכאיבו להם, הם יודעים להסביר את זה היטב וספק אם הם גם מאוד סובלים מהנזק לנדל"ן הצבאי שגרמנו להם" (רון בן ישי: 13.11.18).

כאן רון השתמש במרכאות להביע על האירוניה באמצעות המילים (לימדו לקח) למדינת ישראל. 4- המשפט המנוגד (אנטיפרז) שחושף בתוכנו את האירוניה: כמו בדוגמה הבאה: "משא ומתן? האקדח של ישראל ריק מכדורים" (רון בן ישי|21.08.20).

בדוגמה זו רון השתמש במשפט המנוגד לבטא את הלעג שלו על נושא המשא ומתן שלא מצוי ממש.

3_ אזהרה:

ההזהרה היא פעולת ההנחיה שלפיה המוען מזהיר את הנמען לפני ביצוע פעולה מסוימת כלומר להציע שהוא לא צריך לעשות אותה, בגלל שזה יהיה עניין של סיכון אם יעשה אותה (Omar Ahmed, 2018:8), במלים אחרים, היא תרעה בפני המוען על דבר ספציפי שיש להיזהר ממנו. [احمد بن محمد بن حمدون، 2014، :173].

אזהרה ואיומים הם מאפיינים וגורמים הקשורים זה לזה בשפה. אמירת האזהרה כמו; במילים בפעולת "הזהירות", מתגלם בדבר שמשוהו רע או לא נעים יתרחש בעתיד כדי שיוכלו להימנע ממנו [Hornby, A.S., 2010:1735,]

"(INSS) שליד אוניברסיטת תל אביב, מזהיר את מנהיגי חיזבאללה, חמאס והג'יהאד האיסלאמי שבעימות הגדול הבא - צה"ל יתקוף בעוצמה בהיקף ובכמות שהם (וגם אנחנו אזרחי ישראל) לא ידעו עד כה." (רון בן ישי|06.02.21)

האזהרה אינה חד משמעית. זה מתחלק לשני סוגים :

- הראשון הוא האזהרה הישירה שבו יש קשר הדוק בין צורתו ותפקודו. אזהרה ישירה מכילה תכונות מפורשות וסמויות. כאשר האמירה מכילה ביטוי שמציינת שם הפעולה שהיא מהווה את האזהרה המפורשת. כדוגמה על כך אנחנו רואים במאמרו של רון בן ישי :

"לפיכך יש להיזהר מלפול לשאננות על מנת שהפורעים על הגדר לא ינצלו את ההיערכות הנוכחית והמפוזרת יחסית של צה"ל על הגדר ברצועת עזה לביצוע חדירות המוניות לשטח ישראל" (רטוריקה עוינת לפני בחירות עלולה להוביל להסלמה מיותרת, 2018). (רון בן ישי: 16.10.18)

רון במאמר זה השתמש במכשיר האזהרה הישירה בכך שהוא רמז את צורת הציווי בגזר הדין שלו כאשר אמר שיש לנקוט בזהירות. הוא הזכיר את הסיבות לטיפול נמרץ זה. רון מודע לחשיבות טכניקת האזהרה, וכיצד להציג את התפקיד הריטורי הזה בצורה שימושית.

- הסוג השני הוא האזהרה העקיפה מוצגת על ידי משפטי תנאי כמו שרואים במאמר:

"ראש אמ"ן סבור שלא נקבל סיוע צבאי ממדינות הסכמי אברהם אם ישראל תחליט לתקוף, אבל מדינות אלו מצפות שאנחנו נעשה את העבודה ונסיר מעליהן את האיום."
(רון בן ישי: 22.11.22).

אזהרה ידועה מבחינה לשונית על ידי מגוון מבנים מודאליים להצגת התפקיד הריטורי הזה אצל רון בן ישי, מהם:

1- כל הפעלים המציינים משמעות של פעולת (הזהרה) בכל הוראותיה:

"לכן כשסיפרתי שאני מתכוון לטייל ברחבי איראן **הזהירו אותי** השגריר מאיר עזרי והנספח הצבאי יעקב נמרודי שאצניע מאוד את זהותי הישראלית, ושחס וחלילה לא אסע לעיר קום – "הבני-ברק של השיעה" באיראן ומושבם של מוסדות הדת והאייתוללות החשובים."
(רון בן ישי : 20.06.18).

2- באופן כללי, צורת האזהרה הנפוצה ביותר היא הכרחית. צורה זו כוללת ביצועים חיוביים ושליליים. דרך נוספת להזהיר באמצעות צורת הציווי : [Razzaq naif al-shafie& fadhil athab Al-jubbory, 2015:14-15-16].

"**צריך לשמור** על קור רוח, וזה נכון לא רק לגורמי הביטחון, אלא גם לגבי האזרחים ואמצעי התקשורת. המרדף בשידור חי אחרי כוחות הביטחון המשתמשים באמצעים טכנולוגיים ושיטות פעולה חשאיים, רק מסכן את ביטחון כולנו"
(רון בן ישי|08.04.22).

3- הסוג השלישי הוא בדרך התנאי:

ראש אמ"ן גם שיגר מסר לנשיא סוריה בשאר אסד, ואמר כי אם סוריה תסלק את האיראנים – ישראל לא תפעל בשטחה.

4- לפעמים הדובר משתמש בזמן עתיד כדי להזהיר. בעוד שצורת הציווי משמשת באזהרה מרומזת.

"הם טועים טעות שעליה לא רק הם, ראשי חמאס, **ישלמו ביוקר**, אלא כל תושבי הרצועה. בצה"ל מציעים לחמאס ולג'א"פ לקחת אזהרה זו ברצינות רבה ולקחת צעד אחורה במלחמת העפיפונים."
(רון בן ישי: 20.06.18).

5- הסוג האחר של הזהרה הוא בדרך הצווי בשימוש בנשוא מודאלי:

"יש להימנע ככל האפשר מפגיעה באוכלוסייה הפלסטינית הלא-מעורבת, ולאפשר לה לנהל שגרת חיים, כדי שלא תהיה לצעירים נוספים מוטיבציה זועמת להצטרף לגל הפיגועים ולהיות שאהידים".
(רון בן ישי|08.04.22).

4_ האיום:

האיום הוא תופעה לשונית שיכולה ליצור קונפליקטים מסוימים בין האנשים כקהילה [מיסה ג'באר סאדה, חאמד מרהון חמד, 2022: 370].

האיום הוא פעולות המבוצעות על ידי הדובר שמניעות את השומע לעשות משהוא, שעלול לגרום לו נזק, צרות, סכנה ופחד כנדרש על ידי הדובר. יתר על כן, איומים משמשים למטרות אחרות כמו: להבעת כעס, למשוך תשומת לב, לשמור על הכבוד, לגרום לתוצאה רצויה, לאתגר את סמכות, הומור וכו'.

למרבה הצער, פעולות הדיבור של איום משמשים לעתים באופן שלילי על ידי גנבים ופושעים כדי ליישם את כוונותיהם המרושעות, הזדוניות וההרסניות. [נור פאדל עבד, 2021:87]

לפעמים איום משמש כאמצעי שכנוע והסתה, כדי לגרום לאדם או לקבוצת אנשים לעשות או להימנע משהוא, ואפשר גם להשתמש בו. להפחיד ולשלוט בנמען. [מיסה ג'באר סאדה, חאמד מרהון חמד, 2022, 370] יש סוגים לאיום כמו:

1_ איום ישיר: זהו איום המכיל ביטוי המראה את סוג הפעולה המתבצעת, כלומר, הוא מתייחס לפעולת מידע מפורשת. כך היא מאפשרת לנמען לבטל כל אפשרות לאי הבנת הכוח מאחורי האיום. [מיסה ג'באר סאדה, חאמד מרהון חמד, 2022, 374].

"שלושת הכטב"מים שיורטו מעל הים התיכון נשלחו כדי לצלם את האסדה בגלל שחיזבאללה רצה לחבל במו"מ על המים הכלכליים, ולהביך תוך כדי כך את ישראל. הוא צריך לשלם על כך"
(רון בן ישי|02.07.22)

2- איום עקיף: הוא הכחשת כוח האילוקוציוני של האמירה שאליה פעולת האיום האילוקוציוני קשורה. סוג זה של איום עשוי להיווצר באמצעות שימוש בפעולות דיבור אחרות. [מיסה ג'באר סאדה, חאמד מרהון חמד, 2022, 375].

" לפיכך רצוי ככל האפשר להימנע מ**מבצע גדול**, מה גם שלצה"ל היום לא חסר מודיעין בשטחים כמו ב-2002. שב"כ ואמ"ן מפיקים מודיעין מדויק ועדכני מדי שעה. הבעיה כיום היא עצם החיכוך בין כוחות הביטחון לבין הפלסטינים,"

(רון בן ישי|09.10.22)

יש מבנים רטוריים מודליים להצגת תפקיד האיום במאמרים של רון בן ישי מהם :

1-משפטי תנאי (אם לא...! אם...).

" – ויש לשכנע את ארה"ב להצטרף. הוא גילה שטהרן תגברה את נסראללה בטיילים לקראת עימות אפשרי על הגבול הימי, וגם העביר מסר לאסד – אם תסלק את האיראנים, לא נפעל בשטחך."

(רון בן ישי|22:11.22).

2-מילים בעלות קונוטציה שלילית או חיובית

"שם עלולים לשחוט אותך בלי להניד עפעף אם ידעו שאתה ישראלי", אמרו לי בשיאו של ירח הדבש בין ירושלים לטהרן."

(רון בן ישי: 07:01:19).

3-כל הפעלים שמציינים פעולת איום משורש (איים). "כאשר נשיא ארצות הברית דונלד טראמפ מאיים לפרוש מהסכם הגרעין עם איראן, שמצידה מאיימת לחדש את התוכנית הזו ביתר שאת, אם טראמפ יממש את איומו. בנקודת הזמן הזו חשוב מאוד."

(רון בן ישי : 21.03.18)

4 - פעלים בהוראת צווי שמביעים איום :

"אבל כרגע – עדיפים עוד כמה ימי הגבלות בעוטף על סבב אלים נוסף. והממשלה? היא חייבת לפצות את התושבים על ההפסד הכלכלי ולהשלים את מערך ההגנה על הצירים."

(רון בן ישי|04.08.22)

5- האיום באמצעות (נשוא מודאלי) :

"צריך לגדוע את היד שמציתה את הגפרור, לצד המאמץ לנטרל את חומרי התבערה. אפשר כמובן לנקוט באמצעים כלכליים ואדמיניסטרטיביים שיפגעו בכלכלת רצועת עזה."

(רון בן ישי|06.05.22).

6_פקודה:

הפקודה משמשת כדי לבקש לבצע פעולה ספציפית. להוציא צווים בזכות סמכות להיות בעל סמכות ושליטה על , להיות מפקד כדוגמה [Merriam- Webster, 2023:1]. הפקודה היא בקשה בצורת ציווי לעשות דבר ממצד גבוה לצד נמוך ממנו ולפעמים רבות הפקודה יוצאת מהוראת הציווי לצורות אחרות מהן (הבקשה, ההנחיה, ההזהרה, ההבטחה, ההדרכה, וכו' [د.جنان محمد مهدي، 2018، 216].

צורת הציווי היא להווה ולעתיד. למעשה, אפילו חיי היומיום שלנו מלאים בפקודות יש רמזורים ברחוב, כולל (אל תחרוג מהמהירות) (אל תחזיק את הטלפון) (לא יכול לחצות), או בבתי חולים (לא ניתן לעשן) (אין אפשרות להיכנס) כמו כן, יש פקודות שאינן במילים, אלא בסימנים.

הפקודה היא הוראה, שהיא פעולת דיבור המתייחסת אל הנמען ומיועדת להניעו לפעולה מסוימת כמו ציווי או בקשה, כל פעולות הדיבור שיש בה כוח אליקוציונאלי נשלטת בידי כללי התנהגות ברורים כאשר אנחנו שואלים שאלות, נותנים פקודות, או מבטיחים דבר מה, אנחנו מנסחים זאת באופן שונה לפי כל אחת מהוראות, במילים אחרים, כל פעלי הדיבור שמציינים הוראה (- ציווי, בקשה, הזמנה, פקודה, אזהרה, שאלה). [מלכה מוצ'ניק, 2006, עמ' 116-118].

הפקודה לפעמים מתגלה במפורש כמו למשל בדוגמה הבאה :

" הכוננות בהחלט **צריכה להישמר** כדי שחוליה נוספת של חיזבאללה, שאולי זוחלת כעת בסבך, לא תמצא נקודת מכוון נוחה - אולי אפילו בסיוע אמצעים לראיית לילה - כדי לבצע צליפה לעבר חייל שנחשף, " (רון בן ישי: 28.07.20)

או באופן עקיף :

"חמאס רוצה הסדרה שתקל על המצוקות הכלכליות של העזתים ותצמצם את פוטנציאל ההדבקה בנגיף. הנהגת חמאס גם אינה רוצה להכעיס את המצרים השולטים כעת על קו החיים הכמעט יחיד לרצועה. " (רון בן ישי|22.07.20).

יש מבנים מודליים רבים להבעת תפקיד זה במאמרים של רון בן ישי מהם:

1 - פועל בהוראות צווי:

"יש לסכל את "טרור ההשראה" וגם להגביר מחדש את המאמצים לחשוף תשתיות טרור מאורגנות." (רון בן ישי : 06.02.18).

2 - עתיד בהוראות צווי:

"שעזה **תשלם** מחיר כבד, גם כלכלי וגם בהרס תשתיות, כך שהמחיר הכבד יגרום להם להפסיק את המאמצים להצית מלחמת דת."

(רון בן ישי|06.05.22)

3 - להפך מן הצווי, יש גם האסור (לא, אל, אין, בל, בלתי, ...)

"חיזבאללה מאיץ בממשלת לבנון שלא לוותר במשא ומתן וללחוץ להעביר את הקו דרומה, באופן שיקטין את שטח המים הכלכליים של ישראל, ואסדות הגז שמתחת להם."

(רון בן ישי|02.07.22).

"אל תפגע באינטרסים ובאנשים שלי ואני לא אפגע בשלך", מינפה ישראל בצורה מיטבית גם לתחומים אחרים, והיד עוד נטויה."

(רון בן ישי|28.03.21).

4 – פקודה בנשוא מודאלי : (צריך, מוטב, רצוי, וכו').

"צריך לציין את האיפוק של ראש הממשלה לפיד ושר הביטחון גנץ, שידעו לשים מחסום לפיהם ולאפשר לאביב כוכבי ולרונו בר להפתיע את הג'יהאד במכה רב-מימדית משולבת ויצירתית. תוך פחות משלוש דקות מאז הפתיחה,"

(רון בן ישי|08.08.22).

7_ הויתור:

הויתור (concession) הוא יחס לוגי סמנטי שמקובל להגדירו כהיפוכו של יחס הסיבה: בעוד שהסיבה קובעת קשר סיבתי בין שני חלקי המבע, יחס החזיתות המקביל לו קובע שאף על פי שמצופה קשר סיבתי בין שני החלקים, קשר זה אינו מתקיים. ולמעשה מתקיים דווקא הוא ההפך מן המצופה. החלק הראשון של המשפט ("למרות מרכזיותו של הנושא") מציג פרופוזיציה שיש לה תוצאה משוערת: מכוח חשיבות הנושא צפוי שהוא ייחקר לעומקו. ואולם החלק השני הוא טרם נחקר לעומקו ("כולל תוכן שיש בו כדי לשלול את תוצאתו המשוערת אי הצפויה של המצב המתואר בפרופוזיציה הראשונה: התוצאה המשוערת אינה מתקיימת"). יחסים לוגיים סמנטיים אלה עשויים להופיע הן ברמת המשפט הן ברמה השיח, כלומר ברמות השונות של המדרג הטקסטואלי. מבחינה תחבירית וכול יחס זה להיות מובע בעברית בשתי דרכים: האחת היא בדרך של שיעבוד תחבירי (היפוטקסיס) [זהר לבנת, 2010:86,85]. לדוגמה:

" בתחום הביטחוני צבא סוריה היום חלש ומותש, ולא יהווה איום רציני על ישראל במשך שנים, למרות שצבר ניסיון קרבי וקיבל ציוד חדיש מרוסיה. החדירה המודיעינית הישראלית לסוריה העמיקה."

(רון בן ישי|28.03.21)

היחס התחבירי בין חלקי הויתור (שיעבוד או איחוי) אינו חופף ליחס הלוגי ביניהם. היחס הלוגי בכל המקרים הללו הוא יחס של שיעבוד. לדעת פרלמן ואולברכטס שיטקה, לעובדה זו כשלעצמה יש חשיבות ארגומנטטיבית. המבנה הפאראטקסי (של איחוי) מאופיין בכך שאין בו יחסים מדויקים בין החלקים, ואילו המבנה ההיפוטקטי (של שיעבוד) יוצר יחסים מדויקים ומוגדרים יותר בין יחידות השיח, ולכן הוא המבנה הארגומנטטיבי המובהק. ההיפוטקסיים, השיעבוד. מקבל את השראתו מצורת הנימוק המשפטי המוגדרת היטב, ולפיכך הוא שולט בקורא, מאלץ אותו לראות יחסים מסויימים ומגביל את הפרשנויות שהוא עשוי לשקול. לעומת זאת הפאראטקסיים, האיחוי. משאיר מידה של חופש, ולא נראה שהוא שואף לאכוף נקודת מבט מסוימת. ואולם בטענה כללית זו אין

דיי, שכן למבנים היפוטקטיים שונים יש ערך ארגומנטטיבי ייחודי הנובע מן המבנה הלוגי של כל אחד מהם. כך גם למבנה הוויתור יש ערך ארגומנטטיבי שאין לטעות בו. [זהר לבנת, 2010:86].

במסגרת תאורטית הולמת לכך היא "תאוריית המבנה הרטורי". זו תאוריה פונקציונלית של מבנה הסקסט, המניחה את קיומן של "סכמות" של יחסים, שהן מבנים מופשטים הדומים במידה מסוימת לכללים תחביריים. היא מתארת את המבנה הלוגי הסמנטי של הטקסט במונחים פונקציונליים של היחסים בין חלקיו השונים. יחסים אלה מתקיימים הן בגבולות המשפט והן מעבר להם, היחסים מתקדמים בין שני חלקים בלתי חופפים של הטקסט, המכונים 'גרעין'. הגרעין הוא החלק שבו נמסר התוכן העיקרי של הדברים, והלוויין הוא החלק המשני. תאוריית המבנה הרטורי מונה, מגדרה ומתארת סוגים רבים של יחסים בין חלקים שונים בטקסט, וביניהם גם יחס הייחור. כמו במאמרו של רון בן ישי : [זהר לבנת, 2010: 85]

יש מבנים מודאליות להצגת תפקיד הוויתור אצל רון בן ישי מהם:

1-תיאור וויתור: למרות, חרף, אף על פי כן.

“זאת ועוד, למרות הלחץ שהפעילו על ביידן אנשי ונשות האגף הפרוגרסיבי במפלגה הדמוקרטית, הוא החליט לגלות הבנה למצבה העדין ולהרכבה הפוליטי המיוחד של ממשלת בנט”,
(רון בן ישי|21.01.22)

“אף על פי כן הצליח המטה הכללי בניצוחו של כוכבי לגבש שלוש תוכניות חלופיות לתקיפה באיראן”,
(רון בן ישי|23.12.22)

2- משפט מחובר: למרות זאת, ובכל זאת, אף על פי זאת.

הסכם הגרעין המחודש יביא **בכל זאת** תועלת בשני היבטים: הוא עשוי לעכב בכמה שנים את ייצור וצבירת החומר הבקיע באיראן ויחדש את הפיקוח המלא והחודרני לעתים של הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית של האו"ם (סבא"א) על מתקני תוכנית הגרעין האיראנית. במצב הנוכחי”,
(בקרב על החומר הבקיע המערב הובס. כעת נותר המאבק על המיליארדים לאיראן)
(רון בן ישי|23.08.22)

“ראש אמ"ן מעריך שהרוסים ייתנו לאיראנים מודיעין ויעבירו להם מערכות נשק מערביות שתפסו כשלל מהאוקראינים. **למרות זאת**, הרוסים לא יפריעו לחופש הפעולה האווירי של ישראל בסוריה.”
(רון בן ישי:22.11.22)

3 - ויתור במשפט מורכב:

“בשורה התחתונה, נראה שהאסטרטגיה הישראלית בסוריה מאז פרצה בה מלחמת האזרחים הוכיחה את עצמה **למרות שלא** השיגה את כל יעדיה. ספק אם ישראל הייתה יכולה להנדס לעצמה משטר נוח יותר בדמשק, שיסלק

את האיראנים מסוריה. שיבוש משמעותי של כוונות ולוח הזמנים של איראן, מבלי להסתבך במלחמה, הוא הישג טוב דיו".

"האם ישראל החמיצה הזדמנות בסוריה?"

(רון בן ישי|עודכן: 28.03.21)

8_ הבעת ספק:

האדם בדרך כלל גדל על האמונה, ואחר זה הופך לספק. ככל שאדם מבוגר ותרבותו מתגברת, כך יש לו יותר ספק ויש לו יותר השוואות בכל התחומים. לזה אנחנו יכולים לקרוא אותו התנגשות של רצונות. [يوسف ميخائيل اسعد، 1983:106] כלומר, ספק הוא קבוצה של בחירות והשוואות.

פרלמן ואולבר כסטיטקה פותחים את ספרם הרטוריקה החדשה באומרם שהדיאלקטיקה עוסקת לא במה שבטוח, אלא במה שאפשרי. סביר וכדומה באלה. אף אחד לא מפעיל שיקול דעת כשדרוש פתרון, ואף אחד לא מתווכח נגד מה שמובן מאליו. טבעו של שיקול דעת טיעוני הוא התנגדות ההכרח לדברים מוכחים. [זהר לבנת: 196]

תפקידם הרטורי של ביטויי הספק הוא "לטפל" במתח בין שניים מעקרונות שיתוף הפעולה של גרייס: כלל הכמות וכלל האיכות. כלל הכמות (זהר לבנת: 90) (maxim of quantity) קובע כי יש להיות אינפורמטיבי ככל שנדרש – לא יותר מדי, אבל גם לא פחות מדי. לשם כך יש לומר דבר מה חדש, משהו שלא בוטא עדיין. בפרסום המדעי החידוש הוא כלל ברזל. בהנחה שהמחקר אינו מתקיים בחלל ריק, על החוקר להסביר במה המחקר מחדש ובמה הוא נבדל ממחקרים קודמים. מכאן נובע הרצון של החוקר לטעון טענות ברורות, מקיפות וחזקות ככל האפשר. כלל האיכות (maxim of quality) קובע כי יש להימנע מלומר דבר מה שאין בידי האומר ראיות מספיקות באשר לנכונותו. מכאן נובע ההכרח לטעון טענות בזהירות, כלומר לא להתחייב לדבר שאין הדובר יכול להגן עליו באופן מלא והולם. למעשה, המתח הזה קיים בטקסטים מסוגים רבים. אפילו בשיחה יום-יומית הרצון להיות מילולי יותר, תקשורתית יותר ולענות לשאלות כדי להפגין שיתוף פעולה יכול להתנגש בצורך לומר רק דברים שהדובר יודע כי הם אמיתיים, או שיש לו ראיות מספיקות באשר לנכונותם. [זהר לבנת: 91].

בהבעת הספק היא מן הדרכים של ההבעה המודאלית, שהיא כשלעצמה תחום סמנטי מורכב ובעייתי הן מבחינה תאורטית והן מבחינה תיאורתית. [זהר לבנת, 2010: 158] אנחנו מציגים קטגוריות שונות של מודאליות ומדגימים אותו מתוך הקורפוס. בהמשך אצביע על הקושי במיון לקטגוריות.

סביר להניח שדברים אלו אינם מיוחדים לטקסט דווקא, אלא נוכעים מן הקשר הטבעי שבין הבעת העתיד

ובין הבעת הספק. [זהר לבנת, 2010: 166].

הבעת הספק לבנת מכילה הן את הביטויים המחלישים את הטענה והן את אלה הנראים לכאורה כמחזקים אותה. [זהר לבנת, 2010 : 191], כמו שברור במאמרו של רון בן ישי: "גנץ סבור שרק הקהילה הבינלאומית, בעיקר הממשל האמריקני והאירופים, יכולה לבלום את ההתקדמות של איראן למעמד של מדינה סף גרעינית **שיכולה** להכתיב למדינות המזרח התיכון את רצונותיה ולהכריח את מדינות האזור להתנהל לפי האינטרסים שלה." (רון בן ישי, טובה צימוקי|01.04.21).

אפשר לומר כי תפקידם הרטורי העיקרי של ביטויי הספק בטקסט הוא לטפל בהתנגשות בין שניים מכללי שיתוף הפעולה כפי שניסחם גרייס : כלל הכמות וכלל האיכות. כלל הכמות קובע כי יש להיות אינפורמטיבי ככל שנדרש, לא יותר נודי אבל גם לא פחות מדיי. כדי להיות אינפורמטיבי וולא פחות מדיי), יש לומר דבר מה חדש. משתי שעדיין לא נאסר. מן הצד האחר, כלל האיכות קובע כי יש להימנע מלומר משהו שאין בידי האומר ראיות מספיקות לגביו. מכאן נובע ההכרח לטעון בזהירות ולא להתחייב לדבר שאין הדובר יכול להגן עליו באופן מלא והולם. המתח הזה קיים למעשה בכל סוג של טקסט. גם בטקסטים לא ארגומנטטיביים להיות מילולי יותר, תקשורת יותר, לענות לשאלות כדי להפגין שיתוף פעולה. יכול להתנגש עם הצורך לומר רק דברים שאומרים יודע שהם אמיתיים או שיש לו ראיות מספיקות לגביהם. [זהר לבנת, 2010 : 196 – 197].

כאן אנחנו יכולים להסיק כמה מהמבנים המודאליים להבעת תפקיד הספק במאמריו של רון בן ישי כמו להלן:
1- הבעת ספק באופן ישיר בהשתמשותו במונחים במונחים מהשורש (ס.פ.ק) כמו למשל: (מטיל ספק, יש ספק, ספק אם, ספקני...וכו).

"**ספק אם** ישראל הייתה יכולה להנדס לעצמה משטר נוח יותר בדמשק, שיסלק את האיראנים מסוריה." (רון בן ישי| 28.03.21).

3- הבעת ספק בביטוי (כנראה):

" הצבא הרוסי שנסוג מהעיר האסטרטגית מכין **כנראה** מלכודת לאוקראינים, ונערך לשלב הבא במלחמה - התשת האוכלוסייה בתקופת החורף באמצעות קור והרעבה. באביב ינסו הרוסים לפתוח במתקפה מחודשת עם חיילים וציוד רעננים,"

(רון בן ישי|10.11.22)

3- הבעת ספק בביטוי (עשוי + שם פועל) :

"הפעם, דרישתו לשחרור 1,111 פלסטינים, בהם רוצחים, **עשויה להיתקל** בסירוב לא היה כל חדש בהצהרתו אתמול (שני) של מנהיג חמאס בעזה, יחיא סינוואר, שלפיה הוא מוכן לעסקת חילופים של השבויים והנעדרים הישראלים - "

(רון בן ישי|01.06.21).

4- הבעת ספק בביטוי (לכאורה):

"ההיגיון המסדר לכאורה היה שחמאס יותר מכל חרד לאבד את שלטונו ברצועת עזה, וכי מצוקת התושבים היא גורם שמאיים על כך. ולכן לחמאס יש אינטרס ברור להקל על האוכלוסייה ולשפר את מצבה."

(רון בן ישי|12.05.21)

6- הבעת ספק בביטוי (אולי):

"הימים הקרובים בגבול עזה ואולי גם בלבנון תלויים במידה רבה במתרחש בשער שכם, מה שמאתגר את מערכת הביטחון."

(רון בן ישי|24.04.21).

10_ הבעת הסתייגות:

מבע של ספק הנקרה לנו בשיח מעלה לעתים בדעתנו את השאלה אם מדובר בסיוג אמיתי או מדומה, ההסתייגות בשיח נראית לעתים קרובות כ "פסאודו הסתייגות" או הסתייגות לכאורה, שאינה משקפת כוונה אמיתית של הכותב לסייג את הטענה. הוא עשוי להשתמש בה גם כשוודאות לו אמיתות בטענתו והוא מוכן לתמוך בה תמיכה מלאה. בהקשר זה יש שני רכיבים בולטים הם (ניתן, וכראה), שהם גם שניים מתוך שלושת הרכיבים המסייגים השכיחים ביותר בקורפוס. רכיבים קונוונציונליים אחרים הם הפעלים (ניסה, ו הציע). [זהר לבנות, 2010 : 198]

שיטות הבעת הסתייגות, ספק וזהירות הן מרכיבים לשוניים העוסקים במצב המציאותי של רעיונות חדשים שהכותב מציג, ולפיכך הם מרכיבים חיוניים להיווצרות ידע חדש פוטנציאלית. לכן זהו מרכיב חיוני, שכן הספקנות עצמה חיונית לעבודתו של כותב המאמר. [זהר לבנת : 92]

גם השימוש בצורה " יכול " נועדה כביטוי של הסתייגות. [זהר לבנת, 2010 : 176]"במילים אחרות, השימוש במסייגים תכליתו להציג טענות באופן זהיר, מדויק וצנוע", מירס טען שבשיח סיוג של טענות שכיח כל כך, עד שמשפט שנראה כטענה אך אינו מסויג מתפרש כאילו אינו מוסר ידע חדש. לדעתו, המסייגים אינם מסמנים אי-ודאות של הדובר לגבי הטענות, אלא את העובדה שהטענות עדיין לא הוכרו בקרב קהיליית השיח. במילים אחרות, זהו אמצעי של נימוס, שתפקידו לתחזק את היחסים בין הכותב לקורא. [זהר לבנות, 2010 : 187].

ההתייחסות אל הפרופוזיציה כאל "ממצא" מעניקה לה מעמד מוצק, שלא צפוי לסייג אותו. לפיכך ההסתייגות ב"נראה" אינה מורגשת בהסתייגות אמיתית. (זהר לבנות, 2010 : 198), תופעה זו אנחנו רואים במאמריו של רון בן ישי כמו להלן:

"לאור ירח השבוע בצפון, בתרגיל "חץ קטלני" נראה היה שתפישת הלחימה והאמצעים החדשים של צה"ל עשויים להניב הכרעה במלחמה הבאה. אבל המוכנות רחוקה מלהיות מושלמת: נחוץ טיפול דחוף בכשירות המילואים ובמוכנות העורף"

- אופן ההסתייגות המפורש ביותר ננקט במילים כגון (סייגים, הסתייגות, או זהירות), זוהי ההבלטה המרבית של ההסתייגות בתוך הטקסט. ואין היא שכיחה כלל. [זהר לבנות, 2010: 217].

מבנים מודליים להסתייגות במאמריו של רון בן ישי מתבטאות כמו להלן:

1- הסתייגות באופן ישיר במונחים: (הסתייגות, זהירות, סייגים, הסתייגות, מסתייגים, ... וכו).

"מעלים נתניהו וגם ליברמן מצג שבו הם אומרים בהבעה זועמת שסבלנותם פקעה - או עומדת לפקוע - אבל מיד הם מסתייגים ומוסיפים שהם נותנים "הזדמנות אחרונה" לחמאס".
(רון בן ישי | 16.10.18).

2- מבנים מודליים להסתייגות באופן עקיף: כמו בהשתמשותו :

1- בפעלי העזר (יתכן, ניתן, יכול, נראה, ... וכו).

"כלי התקשורת הרשמיים בסוריה דיווחו על הדי פיצוצים בבירה. אם אכן זו תקיפה ישראלית, ניתן להעריך שמדובר בתגובה על התקיפה האיראנית של ספינה בבעלות ישראלית".
(רון בן ישי: 01.03.21).

2- בביטויים כמו: (אפשר, סביר).

"ארגון הטרור מבין היטב שישראל לא תמהר להיכנס למבצע בשיאו של משבר בריאותי, כלכלי ופוליטי, וכשהמו"מ לרגיעה מתנהל במקביל עם מצרים וקטאר, אפשר לסחוט יותר בלי לחשוש".
(רון בן ישי | 21.08.20)

3- ההסתייגות במילים: (אמנם, אבל, אך, אולי, ...).

"מהווה פריצת דרך טכנולוגית שאין לה אח ורע בעולם. יש לה אמנם מגבלות, אבל היא תוכל לייצר מציאות אזורית חדשה מול איראן ושלוחיה במזרח התיכון הפעם באמת מדובר בהישג היסטורי של מערכת הביטחון".
(רון בן ישי | 14.04.22)

" הקיבעון המחשבתי, ואולי גם שיקולים אלקטורליים, עומדים מאחורי הניסוי. אם הוא לא יצליח, תושבי הדרום ישלמו את עיקר המחיר. פרשנות".
(רון בן ישי: 13.11.18)

4- הסתייגות בשם תואר: (אפשרי, מסוים, חלקי...)

"אלו הובילו את הרמטכ"ל רב-אלוף אביב כוכבי - באישור שר הביטחון וראש הממשלה - להחליט על היערכות למגע לחימה **אפשרי** עם אנשי חיזבאללה הפרוסים בדרום לבנון."
(רון בן ישי|24.07.20).

5- הבעת הסתייגות בתוארי הפועל: (כמעט, די...)

"מן העובדה שצה"ל הניח מארב באזור ושמל"ט היה באוויר, די ברור שכוחותינו העריכו שיש כוונה לבצע פיגוע על גדר המערכת באזור הזה."
(רון בן ישי|03.08.20).

11_האשמה

האשמה היא האשמה כלפי מישהו. [داغ هيوارد ميلز ، 4:2015] , והיא ההצהרה שאומרת שמהוא עשה מה שהוא לא חוקי מבחינה מורלית או בלתי סביר. לפי סירל האשמה היא פעולת דיבור שבה אדם משהוא תוקף אדם אחר. האשמת אדם בדבר מה מובילה לפעולה אסרטיבית "דעתנית" בעלת כוח ביצועית (אילוקוציונית), שהדובר מתחייב לאמת של הפרפוזיציה. באופן כללי קבילותה של הפרפוזיציה נובעת מכך, שצריך להיות לה בסיס מוצדק [נור פאדל עבד , 2021 :70].

כאשר ההאשמות נוצרות , הן מעוררות מגוון של פעולות דיבור כגון הוכחה, האשמה, עימות, ויכוח או שאלה . ההאשמות עשויות להיות ישירות או עקיפיות מילוליות או לא מילוליות לפיכך, הן עשויות להכיל את המונח "להאשים" , או עשויות להיות טענות או להיות מוצגות כשאלות . במובן זה, שיח מאשים עשוי לרמוז על עשייה שגויה, או במשפטי שאלה.

[Fareed hameed al-hindawi&waleed ridha al-juwaid, 2017:235]

- לפעמים תהיה האשמה באופן ישיר כמו למשל בדוגמה מן מאמרו של רון בן ישי (מ"מר ביטחון" ל"מגן נתניהו").

"תחום נוסף שבו ההתנהלות של נתניהו שנויה במחלוקת זה עניין העמימות. ראש המוסד לשעבר אפרים הלוי **האשים** השבוע בגלוי את נתניהו בחבלה ביכולת הפעולה של הארגון עקב הצורך שלו להתפאר ולהתהדר בהישגי הגוף הסר ישירות למרותו"
(רון בן ישי|18.06.21).

ולפעמים תהיה ההאשמה עקיפה כמו למשל בדוגמה מן מאמרו של רון בן ישי (הלחץ שהוביל את רוסיה לדרוש מאיראן לסגת מעמדות בסוריה | גילויים חדשים)

"לא מן הנמנע, שברקע הדרישה הסורית היה איום מרומז שדמשק עלולה בייאווה לשלול מהרוסים את הלגיטימציה הפורמאלית לשהותם בסוריה אם הם אינם מסוגלים להגן עליה מפני ישראל".

(רון בן ישי|03.09.22)

אנחנו יכולים להסיק כמה מהמבנים שהם נחשבים כמודליים לתפקיד ההאשמה אצל רון בן ישי כמו להלן:

1 - האשמה מפורשת בפעלים משורש (א.ש.ם) כמו למשל:

"גם במקרה הזה הספינה לא טבעה ואיש לא נפגע. בישראל **האשימו** ישירות את איראן באחריות לפיצוץ הזה -

האשמה שאותה טהרן הכחישה נמרצות, והעלו את האפשרות שהוא בוצע בעזרת חיבור מוקשים לדופן הספינה."

(רון בן ישי|12.03.21).

2 - האשמה באמצעות פעלי עזר, כמו למשל: (יתכן, ניתן, עלול, יכול...וכו).

- "המטענים בתיקים שמופעלים כנראה מרחוק אופייניים לאנשי דאעש שפעלו באירופה וגם כאן. **ייתכן** גם

שחיפשו לפגוע במקומות שבהם מתרכזים יהודים דתיים-חרדים, מה שעשוי לרמז על אופי דתי-איסלאמי של

האחראים".

(רון בן ישי|23.11.22).

- "אם אכן זו תקיפה ישראלית, **ניתן** להעריך שמדובר בתגובה על התקיפה האיראנית של ספינה בבעלות

ישראלית. בסוריה דיווחו כי "מערכות ההגנה האווירית ירטו את הטילים הישראליים והצליחו להפיל חלק

מהם".

(רון בן ישי:01.03.21)

- "חמאס, בימים האחרונים, מעז יותר וזהיר פחות בהתגרריות שלו בישראל, בהנחה שלא תעז לפעול נגדו.

חמאס **עלול** להסיק כתוצאה ממצב זה את המסקנות הלא נכונות, ולנסות לבצע מחטף כלשהו."

(רון בן ישי : 16.10.18).

- "מדברי גנץ ניתן להבין שישראל **יכולה** אמנם לשבש ולעכב את תוכנית הגרעין, אבל רק הקהילה הבינלאומית

יכולה לבלום את איראן בטווח הארוך."

(רון בן ישי, טובה צימוקי|01.04.21).

3 - האשמה באמצעות מלים בעלות קונווציה שלילית כמו למשל:

- "יתרה מזאת, **איום** כזה שעלול **להסתכם באבדות רבות ובהרס נורא**, עלול להתממש בכל רגע כתוצאה

מהסלמה או **מהידרדרות** שאיש - גם בצד האחר - לא רצה בה."

(רון בן ישי|06.02.21).

- "שלרוסים יש תוכנית להפוך את השטח האורבני הגדול של חרסון וסביבתה למלכודת מוות, פשוטו כמשמעו, לצבא האוקראיני שימהר לשעוט לתוך העיר".

(רון בן ישי|10.11.22).

המסקנות:

1. הכותב השתמש בכל הקטגוריות של הרטוריקה, (לוגוס, פאתוס, אתוס, קאריוס) להצגת היכולת שלו להגיע למטרותיו במאמרים שלו .
2. במאמרים של רון בן ישי יש תפקידים ריטוריים רבים ומגוונים ,וגם יש תפקידים אסתטיים אך התוצאה מהם היא לו רק שכנוע הנמען ומשיכת לבו,אלא גם מסירת מידע לו.
3. רון בן ישי השתמש בכמה מילים ומבנים לשוניים מודאליים שהם מיוחדים לכל תפקיד רטורי במיוחד. ולפעמים גם הוא משתמש באותם המבנים המודליים להצגת יותר מתפקיד רטורי אחד .
4. יש אמצעים רטוריים שונים להצגת תפקיד רטורי אחד,ולעומת זה, יש תפקידים רטוריים שונים לכל אמצע רטורי.
5. התפקידים הרטוריים הם תוצאה לכמה מהתופעות הלשוניות והתופעות החוצ-לשוניות שבטקסט על כך הם משתנים ומתגוונים לפי סוג הנמען, ולפי סגנון הכותב, וגם לפי לשון הטקסט.

Abstract**The rhetoric in the military articles of Ron Ben Yishai (structure and function)****By Saja thaeer jassem****And Zena Ayad Kassim ALwardy**

Rhetoric is the art of the writer to persuade the audience in any particular field, and this indicates the ability of the writer to stir the feelings of the recipient or the attention of his audience or transfer knowledge to him. The writer uses different means to present his different goals which are presented as rhetorical roles.

In this research, we shed light on the rhetorical roles in the articles of (Ron Ben-Yishai), a military correspondent who participated in many wars and was a witness to many events. He deliveries in his articles the incidents live. These goals are achieved through rhetorical elements that are the basic components of any essay, linguistic means that have an impact on the reader.

In this study, we will discuss these rhetorical roles that military journalist Ron Ben Yishai uses in his various articles, and each role is determined according to its importance in the article, which are: (persuading, sarcasm , warning, threatening, ordering, concession, expressing doubt, and expressing reservations , and accusation), we start while being convinced that it is the main role among the rhetorical roles, then we will discuss the other roles that our writer uses, as each of the roles is characterized by words and linguistic structures. Which is a form of presenting this role or the other role in his articles.

In this study, we use the descriptive approach in analyzing the texts of Ron Ben-Yishai's articles to reach the most important rhetorical functions found in the collection of articles from the year (2018-2022).

Keywords: Ron Ben Yishai - military essay - rhetorical functions – modal structures.

- המקורות :

1. אריסטו, (2002). רטוריקה, תל אביב.
2. ד"ר יוסי בר, רטוריקה ותורת הנאום.
3. זהר לבנת, (2010). העברית כשפת מחקר מודרנית .
4. זהר לבנת, (2010). הרטוריקה של המאמר המדעי, הלשון וקהיליית השיח, בר אילן .
5. חגית מסיקה כהן (2015), שקיעתו של טיעון השלום הדמוקרטי, האוניברסיטה הפתוחה .
6. יוליה ארד (2006), אירוניה לשונית בדו שיח ברומן (Pride and Prejudice) לג'יין אוסטן והשוואת מקור ותרגום (מנחה: פרופסור אלדעה ויצמן, עבודה זו מוגשת כחלק מהדרישות לשם קבלת תואר מוסמך במחלקה לתרגום וחקר התרגום של אוניברסיטת בר אילן, תשס"ו, רמת גן.
7. מייסא ג'באר סאדה, פרופ' עוזר האמד מרהון חמד (2022), ביטויי האיום בלשון העברית(עיון פרגמטי, JCL / Journal of the College of Languages , P-ISSN: 2074-9279E-ISSN: 2520-3517 2022, No.(46) Pg.368-394, Baghdad, Iraq.
8. מלכה מוצ'ניק (2006), לשון, חברה ותרבות, כרך 4, פרקים 10-9 האוניברסיטה הפתוחה.

9. נור פאדל עבד, ר'זוואן מגיד רשיד (2022), הפרגמטיקה ופעולת-הדיבור-התולדות, החשיבות ושלבי ההתפתחות (יישומים בלשון העברית), JCL / Journal of the College of Languages P-ISSN: 2074-9279E, ISSN: 2520-35172022, No.(45) Pg.394-419. Baghdad, Iraq.
10. נור פאדל עבד, (2021). פעולות הדיבור בלשון העברית (עיון פרגמטי) חיבור מוגש למועצת פקולטת השפות/אוניברסטת בגדאד כמילוי חלק מהדרישות לשם קבלת תואר שני A.M בלשון העברית, עיראק : בגדאד.
11. עמוד ראשי מאגר מרצים רון בן ישי. (אין תאריך). אוחזר מתוך ס.מ.ל. סוכנויות מרצים לישראל: <https://www.martzim.co.il>
12. עמנואל אלון, ליאורה גרילק, גילה שילה, (2006). הטקסט הכתוב בעברית בת ימינו. מאפיינים מבניים, תחביריים ולקסיקליים: מכון מופיית .
13. רון בן ישי. (2018–2022). במבחן הביטחון / רון בן ישי. אוחזר מתוך ידיעות אחרונות : ynet: <https://www.ynet.co.il/news/category/4502>
14. רונית גדיש, ניצה פרילוק, רחל רוזנר (2002): אמצעים רטוריים בכתיבת מאמרים האגף לפיתוח ותכנון תכניות לימודים איגרת מידע נ' תשס"ג.
1. Fareed Hameed al-hindawi & waleed ridha al-juwaid (2017), pragmatic analysis of political date, Hamburg.
  2. Harris, R. (2008). A Handbook of Rhetorical Devices. Glendale: Pyczak.
  3. Hornby, A.S. (2010). Oxford University Learner's Dictionary. Oxford: Oxford.
  4. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/command>
  5. Krikmann, A. (2006). Contemporary linguistic theories of humour. Folklore: Electronic Journal of Folklore.
  6. Merriam-Webster. (2023). Synonyms of command.
  7. Omar Ahmed (2018). A Pragmatic Study of Speech Act of Advice Prohibition and Warning in the Prophetic Traditions, Iraq: Department of English, Almaarif University.
  8. Pelclová Jana, & Lu, W.-lun. (2018). Persuasion in public discourse: Cognitive and functional perspectives. John Benjamins Publishing Company.
  9. Razzaq Naif Al-Shafie & Fadhil Athab Al-Jubbory. (2015). Iraqi EFL learners' Use of the Speech Acts of. Warning and Threatening in Situational Dialogues.
  10. Reyes, A. P. (2012). Linguistic-based Patterns for Figurative Language Processing: The Case of Humor Recognition and Irony Detection. PhD thesis, University of Valencia. Spain.
  11. Rochma, A. F., Triastuti, A., & Ashadi, A. (2020). Rhetorical styles of introduction in English language teaching (ELT) research articles. Indonesian Journal of Applied Linguistics.
  12. Shively, R. L., Menke, M. R., & Manzón-Omundson, S. M. (2008). Perception of irony by L2 learners of Spanish. Issues in Applied Linguistics.
  13. Somers, Jeffrey. (2019, July 08). What Is a Rhetorical Device? Definition, List, Examples.
  14. Suryani, I., Hashima, N., Yaacob, A., Rashid, S. A., & Desa, H. (2013). Rhetorical structures in academic research writing by non- Native writers. International Journal of Higher Education.
  15. Tselika, A. (2015). Irony as an impoliteness tool: An exploration of irony's intentionality, cancellability and strength. ATHENS JOURNAL OF PHILOLOGY.
  16. Zhang, Q. (2021). A comparative study of the rhetorical functions and features of personal pronouns in English and Chinese legal news. Comparative Leg linguistics.

1. أ.م.د. رحيم راضي عبد، زهور نجدت عبد الستار (2022)، النكتة والكاريكاتير باللغة العبرية - دراسة لغوية، مجلة الآداب، جامعة بغداد، المجلد، (3)، العدد (142)، أيلول.
2. أحمد بن محمد بن حمدون ابن الحاج الفاسي (2014). حاشية ابن حمدون على شرح المكودي لألفية ابن مالك 1-2 ج 2، لبنان، بيروت، دار الكتب العلمية.
3. د.جنان محمد مهدي (2018)، المعاني الثواني لاسلوب الامر في سياق القصص القرآني قصة يوسف (ع) انموذجا، العلوم الانسانية والمسألة الدينية، مجلة كلية الآداب، عدد خاص بوقائع أعمال المؤتمر العلمي الثالث لكلية الآداب والمؤتمر السنوي الاول لقسم الفلسفة، بغداد - العراق .
4. داغ هيوارد ميلز، (2015). الاخلاص والخيانة، اللذين يتهمونك، Parchment House.
5. يوسف ميخائيل اسعد، (1983). سيكولوجية الشك، دار غريب للطباعة والنشر، القاهرة.